

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра української й іноземних мов та методик викладання в
початковій і дошкільній освіті

СИЛАБУС
ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Основи академічного письма»

Шифр за навчальним планом: **ВВ2.10**

освітніх програм: **Практична психологія;**

Психологія розвитку особистості

галузі знань: **05 Соціальні та поведінкові науки**

спеціальності: **053 Психологія**

освітнього рівня: **бакалавр**

IV курс, 7-й семестр

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Кількість кредитів – 3		<i>Методи навчання</i> пояснення, демонстрація, комунікативний, інтерактивні методи
Загальна кількість годин – 90		
<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Лекції:		
<i>16</i>		
Практичні заняття:		
<i>17</i>		
Лабораторні заняття:		
-	-	
Індивідуальна робота:		
-	-	
Самостійна робота:		
<i>57</i>		
Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		<i>Форми поточного контролю</i> усне опитування, тестування, творче завдання, підсумкові модульні контрольні роботи
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 - самостійна робота: 4		
Мова навчання – українська		
		Залік

Предмет вивчення освітнього компонента «Основи академічного письма» – писемний академічний дискурс української мови.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Основи академічного письма» тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Сучасна українська літературна мова», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Стилістика», «Культура мовлення».

Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання освітнього компонента «Основи академічного письма» є формування у здобувачів теоретичних знань та практичних умінь щодо принципів та правил дотримання політики академічної доброчесності, формування академічної культури та академічної грамотності, необхідної для вільного володіння практикою використання методів наукового пошуку, набуття

ними практичних навичок усного і писемного наукового мовлення, необхідних для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності.

Основними **завданнями** вивчення освітнього компонента «Основи академічного письма» є:

- вироблення у здобувачів освіти навичок продукування наукових текстів на засадах академічної доброчесності, толерантності та поваги до чужої інтелектуальної власності;
- професійне володіння інструментарієм наукового письма, вироблення навичок грамотного, логічного та переконливого монологічного та полілогічного наукового мовлення;
- набуття здобувачами освіти досвіду збирання, вивчення, аналізу та перевірки фактів, самостійного пошуку, опрацювання і коректного використання джерел інформації;
- розвиток аналітичних, критичних і творчих здібностей здобувачів освіти;
- вироблення навичок аналізу та реферування наукових текстів різних жанрів, підготовки на основі опрацьованих текстів аналітичних оглядів, рецензій, відгуків;
- формування вміння презентувати себе та результати своєї наукової роботи;
- розуміння сутності академічної доброчесності та нечесності, знання способів запобігання плагіату та боротьби з ним.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	ПР-02. Спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати комунікативні стратегії, формувати в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.	ЗК 3. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
2.	ПР-09. Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері початкової освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.	ЗК 5. Здатність працювати автономно.
3.	ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною мовою в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).	СК-2. Здатність спілкуватися академічною українською мовою в усній та письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.
4.	ПРН-13. Здійснювати науково-дослідну і методичну діяльність в сфері початкової освіти.	СК-7. Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.

III. Тематичний план

На вивчення освітнього компонента «Основи академічного письма» відводиться 3 кредити ЄКТС / 90 годин

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
1	Змістовий модуль 1. Формування академічної	12	6	6		28					

	<i>культури студента. Академічна доброчесність.</i>									
1.1	Тема 1. Основні поняття, мета і завдання курсу «Академічне письмо».	4	2	2		8				
1.2	Тема 2. Культура особистості дослідника. Академічна доброчесність.	4	2	2		10				
1.3	Тема 3. Академічна нечесність та шляхи її попередження.	4	2	2		10				
2	Змістовий модуль 2. Академічне письмо як різновид наукового спілкування. Види академічних текстів.	21	10	11		29				
2.1	Тема 1. Особливості наукової мови	4	2	2		6				
2.2	Тема 2. Види академічних текстів. Наукова стаття як самостійний науковий текст.	6	2	4		8				
2.3	Тема 3. Основні категорії академічного тексту.	6	4	2		8				
2.4	Тема 4. Бібліографія. Робота з джерелами	5	2	3		7				
	Разом	33	16	17		57				

IV. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами
Модуль 1. Формування академічної культури студента.
Академічна доброчесність.

Тема 1. Основні поняття, мета і завдання курсу «Основи академічного письма».

Мета та завдання навчальної дисципліни «Основи академічного письма». Основні поняття курсу (Вища освіта. Університет. Академічна культура. Академічна доброчесність. Академічна свобода. Інтелектуальна чесність. Інтелектуальна свобода. Інтелектуальна власність. Авторське право. Порухення академічної чесності. Кодекс честі. Етичні і правові норми. Моральні імперативи. Академічне письмо. Усна і писемна мова. Науковий стиль. Культура мовлення. Комунікація. Дослідницька робота. Бібліографія. Джерельна база. Цитування, цитата. Покликання. Бібліографічний стандарт. Бібліотечний каталог. Онлайн-каталоги. Бази даних. Бібліографічні менеджери). Цінності та цілі вищої освіти. Академічна культура в ЗВО.

Тема 2. Культура особистості дослідника. Академічна доброчесність.

Поняття академічної культури та академічної доброчесності. Академічна культура й етика у вищій освіті. Академічна доброчесність як запорука якісної вищої освіти. Законодавче забезпечення академічної доброчесності в Україні. Кодекси честі. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі.

Тема 3. Академічна нечесність та шляхи її попередження.

Форми та методи запобігання академічній нечесності. Цінності та цілі вищої освіти. Інтелектуальна власність та її порушення. Авторське право. Основні прояви академічної нечесності. Плагіат як крадіжка інтелектуальної власності. Види плагіату. Академічний плагіат.

Змістовий модуль 2. Академічне письмо як різновид наукового спілкування.
Види академічних текстів.

Тема 1. Особливості наукової мови.

Місце наукового стилю серед інших функціональних різновидів мови. Основні характеристики наукового стилю мовлення (функції, підстили, їх жанри). Мовні засоби наукового стилю. Усна й писемна форми наукового стилю. Актуальні проблеми наукового стилю української мови. Поняття культури мовлення. Мовленнєвий етикет як компонент комунікації.

Тема 2. Види академічних текстів. Наукова стаття як самостійний науковий текст.

Види академічних текстів за формою комунікації та способом викладу матеріалу, їх типи та особливості побудови: текст-розповідь, текст-доказ, текст-опис, текст-міркування, текст-визначення, текст-роздум. Загальна характеристика видів академічного письма: наукова стаття, тези, монографія, дисертація, курсова робота, бакалаврська робота, магістерська робота, підручник, посібник, методичні вказівки, реферат, анотація, рецензія, відгук. Стаття як самостійний науковий текст. Сучасні вимоги до змісту, структури й оформлення наукової статті. Принципи побудови наукової статті, етапи підготовки статті до друку. Структура наукової статті.

Тема 3. Основні категорії академічного тексту.

Наукове знання як специфічний зміст наукового тексту. Інформативність, членованість, зв'язність, лінійна послідовність, цілісність, перспекція, модальність, завершеність як основні категорійні ознаки академічного тексту. Основні категорії академічного тексту. Принципи організації академічного тексту. Моделі академічного тексту. Різновиди компресії наукового тексту. Конспектування. Реферування. Тезування. Анотування. Групування джерел. Систематизація матеріалу. Переказ, перефразування, компіляція і плагіат. Посилання, перепосилання та цитування, перецитування, самоцитування: доцільність, вмотивованість, аргументованість, коректність.

Тема 4. Бібліографія. Робота з джерелами.

Поняття про бібліографію, бібліографічний показник. Національні правила оформлення бібліографічних покликань (чинний ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання). Міжнародні стилі оформлення бібліографічних покликань. Особливості їх використання залежно від сфери застосування і спеціальності. Пошук наукової інформації. «Авторитетні» й «неавторитетні» джерела. «Псевдожурнал» і «псевдо-видавництво», «список Білла» (Bead's List: Potential, possible, or probable predatory scholarly open-access publishers). Робота з джерелами. Каталог та його види. Картотека. Робота з онлайн-каталогами українських, зокрема університетських, бібліотек. Міжнародні онлайн-ресурси. Пошук інформації в Інтернеті. Пошук в Google, Google Scholar, Google Books. Науково-метричні бази даних (Scopus, Web of Science та інші). Сервіси для полегшення укладання бібліографії, бібліографічні менеджери: EndNote, Bibus, JabRef, Papers, Paperpile, ReadCube, Referencer, Zotero, Mendeley тощо. Укладання бібліографії за індивідуальним завданням (до курсової роботи). Посилання, цитати; види цитат, їх грамотне оформлення. Вимоги МОН України щодо посилань та цитування.

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ п/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форми виконання / звітності
1	Змістовий модуль 1. Формування академічної культури студента. Академічна доброчесність. Тема 1. Основні поняття, мета і завдання курсу «Основи академічного письма».	Основні засади вищої освіти. Академічна культура в ЗВО.	конспект лекції
2	Тема 2. Культура особистості дослідника. Академічна доброчесність.	1. Етичний кодекс ученого України. 2. Кодекс наукової етики.	реферат / презентація реферат / презентація
3	Тема 3. Академічна нечесність та шляхи її попередження.	Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні.	реферат / презентація
4	Змістовий модуль 2. Академічне письмо як різновид наукового спілкування. Види академічних текстів. Тема 2. Види академічних текстів. Наукова стаття як самостійний науковий текст.	1. Скласти тези до наукової статті. 2. Добір ключових слів до наукової статті.	тези конспект

5	Тема 3. Основні категорії академічного тексту.	Скласти анотацію до наукової статті.	анотація
6	Тема 4. Бібліографія. Робота з джерелами.	1. Проаналізувати використання цитат і посилань у науковому тексті 2. Зробити підбір літератури за поданою темою та укласти відповідно до вимог оформлення бібліографічного опису.	конспект конспект

VI. Контроль якості знань студентів

Викладання курсу «Основи академічного письма» передбачає систему засобів **поточного та підсумкового контролю**.

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях і передбачає оцінювання студентів за виконання таких видів навчальної діяльності: написання академічних текстів, відповідь у процесі фронтального та індивідуального опитування, співбесіди тощо; усна доповідь (дискусія, виступ, повідомлення); доповнення усної доповіді; відповідь на питання тесту, підготовка та захист презентації на одну з запропонованих тем.

Форма **підсумкового контролю** успішності навчання – залік. Підсумкова оцінка являє собою середнє арифметичне загальної кількості балів поточного та підсумкового контролю (максимально 100 балів). Залік є формою підсумкового контролю результатів навчання студентів і має на меті перевірку системності засвоєння програмного матеріалу, цілісності бачення навчального курсу, рівня осмислення знань та набуття умінь, їх комплексного застосування у практичній діяльності.

Критерії оцінювання знань студентів

	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів	
		1 модуль	2 модуль
1.	Відповідь на питання у процесі фронтального опитування, індивідуального опитування, співбесіди тощо	1*4=4	1*4= 4
2.	Усна доповідь (дискусія, виступ, повідомлення) на семінарському занятті	3*4=12	3*4=12
3.	Доповнення усної доповіді на семінарському занятті	0.5*4=2	0.5*4=2
4.	Відповідь на питання міні-тесту	2*4=8	2*4=8
5.	Підготовка та захист презентації на одну з запропонованих тем модуля	4	4
6.	Виконання модульної контрольної роботи	20	20
		50	50
	Всього	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
80 – 89	B	Добре
70 – 79	C	
65 – 69	D	Задовільно
60 – 64	E	

35 – 59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VII. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с.
2. Академічна культура українського студентства : основні чинники формування та розвитку // Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. – Режим доступу : http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf.
3. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – вид. офіц. – введ. з 01.07.2016. – К. : УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).
4. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. – К. : УБА, 2016. Електрон. вид. – 117 с.
5. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства; уклад. С.К. Ревуцька. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. – 81 с.
6. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Переклад з англійської. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. – Режим доступу : https://academicintegrity.org/wpcontent/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.pdf.
7. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. – Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.
8. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма : Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с.
9. Bailey, S. (2011). Academic writing for international studies of business: Taylor and Fransis Group, 3rd ed.
10. Kate L. Turabian. Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations, (Chicago Style for Students and Researchers) 9th Edition. 2019.
11. Paul J. Silvia. How to Write a Lot: A Practical Guide to Productive Academic Writing (2018 New Edition) Second Edition.

Допоміжні

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова – К. : Таксон, 2016. – 234 с.
2. Гужва О.О. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». – Режим доступу: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf
3. Етичний кодекс ученого України [проект]. – К. : Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. – 16 с.
4. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The Language of Science : Підручник. – Вид. друге, доопрац. – К. : Наукова думка, 2010. – 288 с.
5. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань : практичний посібник [препринт]. – К. : ДНТБ України, 2019. – 33 с.

6. Онуфрієнко Г. Науковий стиль української мови : навчальний посібник з алгоритмічними приписами. 3-є вид., перероб. і доп. – К. : Центр навч. л-ри, 2017. – 300 с.
7. Посібник для судів з інтелектуальної власності / Бенедисюк М. та ін. – К. : К.І.С., 2018. – 424 с.
8. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю : монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. – 627 с.
9. Семенов О. М., Фаст О. Л. Академічне письмо : лінгвокультурологічний підхід : навч. посіб. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – 220 с.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Академічне письмо та бібліографія – Головна. – Режим доступу : bibliosynergy.ua.org.ua/index.php/proekt1.
2. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. – Режим доступу : mon.gov.ua/content/НоВUНu/.../academichnadobrochesnist.pdf.
3. Кодекс честі викладача державного вищого навчального закладу. – Режим доступу : ktu.edu.ua/uploads/files/.../kodex_vykladacha.doc.
4. Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. – Режим доступу: www.didnioTeKar.YKp/.
5. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) – Американські Ради. – Режим доступу : <http://www.saiup.org.ua/>
6. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах : DSpace. – Режим доступу: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.
7. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою Інтернет ресурсів. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-vUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.

VIII. Інформація про викладача

Викладач	ПУГАЧ ЮЛІЯ МИКОЛАЇВНА
Профіль викладача на сторінці кафедри/факультету	Завідувач кафедри української й іноземних мов та методик викладання в початковій і дошкільній освіті педагогічного факультету
Електронна адреса	yu.m.puhach@udu.edu.ua
Контактний телефон	м.т. +380967032681
Інформація про консультації	Консультації згідно з визначеним графіком кафедри м. Київ, вул. Олександра Кониського 8/14, 11 поверх, ауд. 11-9 (кафедра української й іноземних мов та методик викладання в початковій і дошкільній освіті), тел. 484-40-06

IX. Організаційні вимоги з вивчення навчальної дисципліни (політика навчальної дисципліни)

Студент повинен вчасно приходити на заняття. У випадку пропуску 2 чи більше практичних занять без поважної причини, які не були попередньо відпрацьовані, його/її підсумкова оцінка буде знижена; студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; студент має активно працювати на практичних заняттях; студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю. Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання контрольних письмових завдань. Проте користування зазначеними гаджетами під час практичних, індивідуальних та семінарських завдань дозволяється. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів; студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

Оцінювання (усних повідомлень і практичних завдань із питань курсу, самостійна робота за темами, виконання тестових завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах.

Політика ВК ґрунтується на засадах Положення «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nauka/antyplahiat/polozhennia-pro-vchenu-radu-2>).